

УДК 378:61:005.6

Світлана Гордійчук
ORCID iD 0000-0003-4609-7613

кандидат біологічних наук,
доцент кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін,
проректор з навчальної роботи,
КВНЗ «Житомирський інститут медсестринства»
вул. В. Бердичівська, 46/15, 10002 м. Житомир, Україна
stepanovasvg77@gmail.com

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ НА ОСНОВІ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ

У статті науково обґрунтовано ефективність застосування управління якістю освітньої діяльності у вищому медичному навчальному закладі на основі процесного підходу. Висвітлено структуру діяльності та схему процесів системи управління якістю навчального закладу, що здійснює підготовку медичних фахівців. Досліджено формування взаємозв'язків між рівнем сформованих знань у загальноосвітньому закладі та рівнем набутих знань, вмінь та навичок з дисциплін циклу природничої, соціально-гуманітарної підготовки та фахових (клінічних) дисциплін у студентів медичного коледжу.

Ключові слова: медична освіта; процесний підхід; рівень сформованості фахових компетентностей; управління; якість освітньої діяльності.

Вступ. Становлення та розвиток системи вищої медичної освіти потребує впровадження та застосування ефективної системи управління якістю, яка базується на процесному підході та дозволяє навчальним закладам вистояти в жорсткій конкуренції на ринку надання освітніх послуг, досягти високого рівня довіри та відкрити нові можливості і здійснювати управління як єдиним процесом. Застосування процесного підходу, який покладено в основу багатьох стандартів, моделей та системи управління якістю та принципів орієнтації на вимоги споживачів, позиції керівництва щодо розвитку навчального закладу, постійного поліпшення якості освітніх послуг і залучення до цього процесу всього персоналу дозволить підтримувати високу якість надання освітніх послуг у сфері вищої медичної освіти для задоволення потреб і вимог споживачів (Хватова, та Гордійчук, 2017; Франчук, 2017, с. 23).

Проблемам управління якістю освіти в сучасних ринкових умовах присвячено роботи В. Бондаря, І. Булах, С. Гордійчук, Г. Дмитренко, Г. Єльнікової, Л. Калініної, Т. Лукиної, В. Маслова, В. Олійника, В. Радченко, Т. Сорочан. Окремі аспекти освітнього менеджменту досліджували В. Алфімов, О. Галус, В. Григораш, Л. Карамушка, Є. Хриков.

Метою статті є наукове обґрунтування процесного управління освітньою діяльністю вищого медичного навчального закладу, використання якого буде спрямоване на підвищення ефективності управлінської діяльності інституту.

Забезпечення якості освітньої діяльності у ВМНЗ. Для забезпечення якості освітньої

діяльності у КВНЗ «Житомирський інститут медсестринства» Житомирської обласної ради було адаптовано модель системи управління якістю, в основу якої покладено процесний підхід і продемонстровано циклічний характер функціонування системи взаємопов'язаних чотирьох основних груп макропроцесів: «Відповідальність керівництва», «Управління ресурсами», «Процеси життєвого циклу» та «Вимірювання, аналіз і поліпшення» - входом для яких виступають вимоги замовників, а виходом – продукція (освітня послуга). При цьому обов'язковою умовою є зворотній зв'язок із замовником через макропроцес «Вимірювання, аналіз і поліпшення» (Гордійчук, 2017; Гордійчук, 2016(а)).

Враховуючи всю структуру діяльності навчального закладу, що здійснює підготовку медичних фахівців, було розроблено схему процесів системи управління якістю (див. Рис. 1), що включають:

- процеси, направленні на формування планів, цілей і управлінських рішень, розподіл відповідальності, контроль, аналіз ситуації та моніторинг функціонування інституту;
- процеси, пов'язані з наданням освітніх послуг;
- процеси, направленні на постачання ресурсів та забезпечення можливості надання послуг належної якості, що сприяють підвищенню ефективності управління закладом.

З метою вдосконалення якості процесів, пов'язаних з наданням освітніх послуг, досліджено формування взаємозв'язків між рівнем сформованих знань у загальноосвітньому закладі та рівнем набутих знань, вмінь та навичок з дисциплін циклу

Рис.1. Схема процесів системи управління якістю

природничої, соціально-гуманітарної підготовки та фахових (клінічних) дисциплін у студентів КВНЗ «Житомирський інститут медсестринства» Житомирської обласної ради. Для досягнення поставленої мети проведено аналіз результатів якісних показників успішності 373 студентів, які навчалися в період з 2012 р. по 2016 р. на відділеннях:

- «Лікувальна справа» (загальна кількість студентів складала 139, серед яких 56 студентів, які навчалися на основі повної загальної середньої освіти та 83 студенти, які навчалися на основі базової загальної середньої освіти);
- «Сестринська справа» (129 студентів, серед яких 46 студентів, які навчалися на основі повної загальної середньої освіти та 83 студенти, які навчалися на основі базової загальної середньої освіти);
- «Акушерська справа» (105 студентів, які навчалися на основі повної загальної середньої освіти).

Здійснено формалізацію даних освітньої діяльності, проведено аналіз кореляційних зв'язків між дисциплінами, які вивчалися у загальноосвітніх закладах та навчальними дисциплінами природничо-наукової та професійної і практичної підготовки (за допомогою коефіцієнта кореляції Спірмена). Визначено рівень достовірності отриманих результатів (за допомогою критерія Стьюдента) (Gordiichuk, 2017).

При аналізі якісних показників успішності студентів між рівнем навчальних досягнень з загальноосвітньої дисципліни «Біологія» та профільними навчальними дисциплінами «Медична біологія», «Основи медичної генетики» на відділеннях «Сестринська справа» та «Лікувальна справа» був встановлений зв'язок кореляції Спірмена середньої сили. Різниця показників успішності між даними дисциплінами достовірна. На відділенні «Акушерська справа» встановлений прямий кореляційний зв'язок слабкої сили, рівень

значущості $p > 0,05$, а це свідчить, що дана різниця не вважається статистично значимою (див. Таблицю 1). Отже, наявність базових знань з біології у студентів відділення «Сестринська справа» та «Лікувальна справа» дозволили сформуванню професійні знання з медичної біології та генетики на молекулярно-генетичному, клітинному та онтоге-

нетичному рівнях організації життя з урахуванням специфіки організму людини та біологічної клітини. Натомість низький рівень біологічних знань з шкільного курсу у майбутніх акушерок не дозволив у повному обсязі сформуванню біологічне мислення, яке пов'язане з подальшим вивченням спадкової патології на профільних (клінічних) дисциплінах.

Таблиця 1.

Показники кореляційного зв'язку між рівнем знань студентів інституту з загальноосвітньої дисципліни «Біологія» та профільних навчальних дисциплін «Медична біологія», «Основи медичної генетики»

Назва дисципліни	Назва відділення	Група	Коефіцієнт кореляції Спірмена	Критерій Студента t (N-2)	p-рівень
Біологія	Лікувальна справа	404-405	0,418880	3,389856	0,001313
Медична біологія					
Біологія	Сестринська справа	404-405	0,535226	4,202968	0,000127
Медична біологія					
Біологія	Акушерська справа	401-404	0,177635	1,831937	0,069850
Основи медичної генетики					

Вивчення рівня здобутих компетентностей студентів інституту з дисципліни «Анатомія людини», що відноситься до циклу природничих та соціально-гуманітарних дисциплін, та їх вплив на формування якісних показників успішності з дисциплін «Внутрішня медицина», «Медсестринство у внутрішній медицині», що є фаховими клінічними дисциплінами для майбутніх фельдшерів, медичних сестер та акушерок, дало можливість встановити наявність кореляційних зв'язків між даними показниками. Так, коефіцієнт кореляції Спірмена між вказаними показниками успішності у студентів, які навчалися як на основі повної загальної середньої

освіти, так і на основі базової загальної середньої освіти, серед студентів відділень «Лікувальна справа» та «Сестринська справа» є прямим та середньої сили, а у студентів відділення «Акушерська справа» встановлений зв'язок слабкої сили. Різниця між даними дисциплінами статистично достовірна (див. Таблицю 2). Таким чином, однією з умов формування знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів захворювань внутрішніх органів, методів їх діагностики, лікування та профілактики є рівень сформованих знань з природничих дисциплін, до яких, в першу чергу, потрібно віднести анатомію людини.

Таблиця 2.

Показники кореляційного зв'язку між рівнем знань студентів інституту з дисципліни «Анатомія людини» та фахових (клінічних) навчальних дисциплін «Внутрішня медицина», «Медсестринство у внутрішній медицині»

Назва дисципліни	Назва відділення	Група	Коефіцієнт кореляції Спірмена	Критерій Студента t (N-2)	p-рівень
Анатомія людини	Лікувальна справа	404-405	0,567240	5,061416	0,000005
Внутрішня медицина		401-403	0,659806	7,902540	0,000005
Анатомія людини	Сестринська справа	404-405	0,506900	3,900664	0,000324
Медсестринство у внутрішній медицині		401-403	0,693188	8,655760	0,000005
Анатомія людини	Акушерська справа	401-404	0,226522	2,360303	0,020143
Внутрішня медицина					

Дослідження показників рівня навчальних досягнень студентів інституту медсестринства виявили наявність кореляційних зв'язків між навчальною дисципліною «Фізіологія» та фаховими клінічними дисциплінами «Акушерство», «Медсестринство в акушерстві». На відділеннях «Лікувальна справа» та «Сестринська справа» серед студентів, які

вступали на навчання на основі повної та базової загальної середньої освіти встановлений найвищий зв'язок кореляції Спірмена середньої сили. Між дисциплінами існує статистично значуща різниця з максимальною надійністю 99,9%, так як рівень значущості становить $p < 0,001$ (див. Таблицю 3). Такий взаємозв'язок пояснюється тим, що навчаль-

на дисципліна «Фізіологія» є основою розвитку клінічного мислення у студентів. Зв'язок фізіології з клінічними дисциплінами передбачає формуван-

ня умінь та застосування отриманих знань в процесі подальшого навчання і професійної діяльності.

Таблиця 3.

Показники кореляційного зв'язку між рівнем навчальних досягнень студентів інституту з дисципліни «Фізіологія» та фахових (клінічних) навчальних дисциплін «Акушерство», «Медсестринство в акушерстві»

Назва дисципліни	Назва відділення	Група	Коефіцієнт кореляції Спірмена	Критерій Стьюдента t (N-2)	p-рівень
Фізіологія	Лікувальна справа	404-405	0,670497	6,641113	0,000005
Акушерство		401-403	0,650215	6,289027	0,000005
Фізіологія	Сестринська справа	404-405	0,590494	4,853393	0,000016
Медсестринство в акушерстві		401-403	0,589722	6,571889	0,000005
Фізіологія	Акушерська справа	401-404	0,337895	3,643565	0,000423
Акушерство					

Співставлення рівня здобутих знань, умінь та навичок між навчальними дисциплінами «Фармакологія та медична рецептура» та фахових клінічних дисциплін «Внутрішня медицина», «Медсестринство у внутрішній медицині» на відділеннях «Лікувальна справа» та «Сестринська справа» дало можливість встановити прямий кореляційний зв'язок середньої сили, тоді як на відділенні «Акушерська

справа» зв'язок кореляції Спірмена мав слабку силу (див. Таблицю 4). Різниця між навчальними дисциплінами достовірна з максимальною надійністю. Отже, для формування професійної компетентності з хвороб внутрішніх органів необхідна наявність сформованих знань з механізму дії ліків та впливу окремих лікувальних препаратів на організм людини.

Таблиця 4.

Показники кореляційного зв'язку між рівнем здобутих знань, умінь та навичок студентів інституту медсестринства між навчальними дисциплінами «Фармакологія та медична рецептура» та фахових клінічних дисциплін «Внутрішня медицина», «Медсестринство у внутрішній медицині»

Назва дисципліни	Назва відділення	Група	Коефіцієнт кореляції Спірмена	Критерій Стьюдента t (N-2)	p-рівень
Фармакологія та медична рецептура	Лікувальна справа	404-405	0,431249	3,512419	0,000906
Внутрішня медицина		401-403	0,566783	6,191594	0,000005
Фармакологія та медична рецептура	Сестринська справа	404-405	0,552927	4,401791	0,000068
Медсестринство у внутрішній медицині		401-403	0,582931	6,456906	0,000005
Фармакологія та медична рецептура	Акушерська справа	401-404	0,256387	2,692030	0,008290
Внутрішня медицина					

Аналіз цифрових значень показників успішності студентів інституту між дисциплінами «Мікробіологія», «Медсестринство в мікробіології», які відносяться до базових профільних дисциплін та фахових клінічних дисциплін «Інфектологія», «Основи інфектології з імунологією» вказують, що найвищий коефіцієнт кореляції Спірмена, прямий зв'язок середньої сили, був встановлений на відділенні «Сестринська справа», як серед студентів, які навчалися на основі повної, так базової загальної

середньої освіти. Найнижчим показник виявився на відділенні «Акушерська справа» і становив слабку силу кореляції Спірмена (див. Таблицю 5). Різниця між дисциплінами достовірна з максимальною надійністю. Таким чином, для успішного вивчення хвороб, які спричиненні вірусами, бактеріями, гельмінтами, паразитарними грибами, – необхідні знання з мікробіології, яка вивчає одноклітинні та кластерні мікроскопічні організми.

Таблиця 5.

Показники кореляційного зв'язку між рівнем знань студентів інституту з дисциплін «Мікробіологія», «Медсестринство в мікробіології» та фахових (клінічних) навчальних дисциплін «Інфектологія», «Основи інфектології з імунологією»

Назва дисципліни	Назва відділення	Група	Коефіцієнт кореляції Спірмена	Критерій Стьюдента t (N-2)	p-рівень
Мікробіологія	Лікувальна справа	404-405	0,434698	3,547027	0,000815
Інфектологія		401-403	0,406641	4,005925	0,000136
Мікробіологія	Сестринська справа	404-405	0,500458	3,834388	0,000397
Медсестринство в інфектології		401-403	0,568167	6,213905	0,000005
Основи мікробіології з імунологією	Акушерська справа	401-404	0,292035	3,098918	0,002504
Інфектологія					

Показники навчальної успішності студентів підтверджують факт наявності кореляційного зв'язку між дисциплінами «Догляд за хворими», «Основи медсестринства», що є обов'язковими фаховими дисциплінами, які внесені до освітніх програм підготовки з кожної медичної спеціальності та фаховими клінічними дисциплінами «Хірургія», «Медсестринство в хірургії». Найвищий показник кореляції Спірмена середньої сили був встановлений на відділенні «Лікувальна справа», як серед студентів, які навчалися на основі повної, так і базової загальної середньої освіти. Натомість, на відділенні «Акушерська справа» був встановлений кореляційний зв'язок слабкої сили. Різниця між даними

дисциплінами достовірна з максимальною надійністю (див. Таблицю 6). Цей факт, на нашу думку, пов'язаний з тим, що підготовка спеціалістів ґрунтується на засвоєнні теоретичних знань та практичних умінь і навичок з питань професійного спілкування, спостереження та догляду за пацієнтами, виконання медичних маніпуляцій згідно зі стандартами та правилами інфекційної безпеки, що має велике значення для їх подальшої самостійної практичної та професійної діяльності. Ці дисципліни є невід'ємною складовою медицини та допомагають студентам у формуванні власного погляду на обрану професію та кращому зрозумінні її сутності.

Таблиця 6.

Показники кореляційного зв'язку між рівнем знань студентів інституту з дисциплін «Догляд за хворими», «Основи медсестринства» та фахових (клінічних) навчальних дисциплін «Хірургія», «Медсестринство в хірургії»

Назва дисципліни	Назва відділення	Група	Коефіцієнт кореляції Спірмена	Критерій Стьюдента t (N-2)	p-рівень
Догляд за хворими	Лікувальна справа	404-405	0,568631	5,079751	0,000005
Хірургія		401-403	0,549162	5,914036	0,000005
Основи медсестринства	Сестринська справа	404-405	0,455631	3,395215	0,001463
Медсестринство в хірургії		401-403	0,350506	3,368228	0,001160
Догляд за хворими	Акушерська справа	401-404	0,268973	2,834230	0,005529
Хірургія					

Система забезпечення якості вищої медичної освіти України складається з цільового, змістового та технологічного забезпечення процедури ліцензування та акредитації освітньої діяльності вищих медичних навчальних закладів та галузевого моніторингу. Структура галузевого моніторингу передбачає проведення національних ліцензійних інтегрованих тестових іспитів, які в різному форматі реалізуються з 1998 р. Національний ліцензійний інтегрований іспит є комплексом засобів стандартизованої діагностики стану сформованості професійної компетентності, як складника атестації здобувачів вищої освіти, які навчаються за

спеціальностями галузі знань 22 Охорона здоров'я, та лікарів (провізорів), які проходять первинну спеціалізацію (інтернатуру) у вищих медичних закладах освіти незалежно від їх підпорядкування. Метою ліцензійного інтегрованого іспиту є встановлення відповідності професійної компетентності випускника мінімально необхідному рівню згідно з вимогами стандартів вищої освіти (Гордійчук, 2016(б)).

Для підвищення рівня якості освітньої діяльності, результатом якої є якісний показник ліцензованого інтегрованого іспиту «Крок», необхідно впровадження системи заходів щодо підготовки студентів,

що має включати організаційну, планувальну, інформаційно-аналітичну діяльність з боку профільних циклових комісій клінічних дисциплін та навчального відділу закладу (розробка навчальних програм, методичного забезпечення, методик оцінювання орієнтованих та формування загальних і спеціальних компетентностей та ін.), контроль-аналітичний та систематичний тестовий контроль та самоконтроль, високий рівень інформатизації навчального закладу та інше.

Нами проаналізовано середні показники успішності складання субтестів ЛІ «Крок М» з дисци-

плін «Внутрішня медицина», «Медсестринство у внутрішній медицині». З'ясовано, що найбільший розмах варіації від середнього значення ($83,3 \pm 15,7$) прослідковується на відділенні «Акушерська справа» серед студентів, які навчалися на основі повної загальної середньої освіти, а на відділенні «Лікувальна справа» найбільше крайнє значення за показниками по відділенню – відповідає середньому значенню результатам складання іспиту на відділенні «Сестринська справа» серед студентів, які навчалися на основі базової загальної середньої освіти (див. Рис. 2).

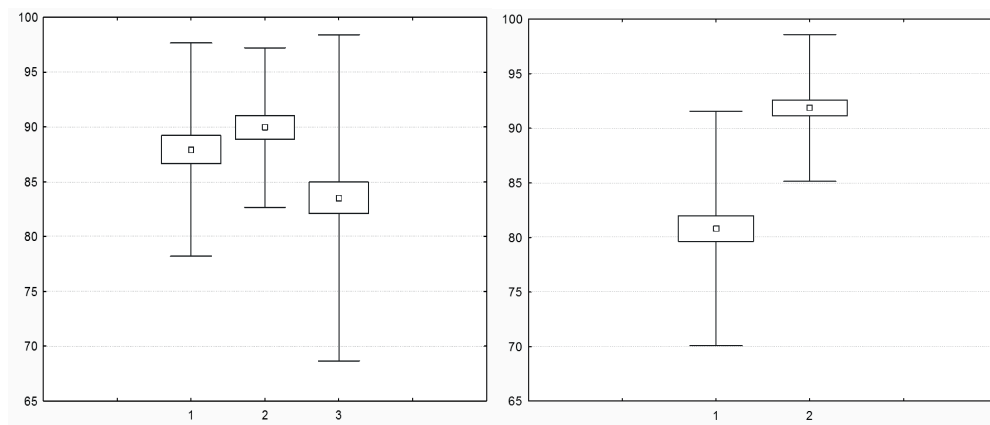

Рис. 2. Середні показники успішності складання субтестів іспиту «Крок М» (%) з дисципліни «Внутрішня медицина», «Медсестринство у внутрішній медицині» студентами, які навчалися на основі повної та базової загальної середньої освіти

*** 1 – якісні показники успішності складання субтесту з дисципліни «Внутрішня медицина» на відділенні «Лікувальна справа»; 2 – якісні показники успішності субтесту з дисципліни «Медсестринство у внутрішній медицині» на відділенні «Сестринська справа»; 3 – якісні показники успішності складання субтесту з дисципліни «Внутрішня медицина» на відділенні «Акушерська справа».

У ході дослідження встановлено, що найнижчий показник при складанні субтесту з дисципліни «Догляд за хворими», «Основи медсестринства» був зафіксований на відділенні «Акушерська справа» ($77,8 \pm 13,0$), а найвищий ($92,0 \pm 4,4$) – на відділенні «Сестринська справа» серед студентів, які навчалися на основі повної загальної середньої освіти, тоді як серед студентів, які навчалися на основі базової загальної середньої освіти отримані дані вказують,

що середнє значення успішності студентів відділення «Сестринська справа», при складанні субтесту з дисципліни «Основи медсестринства», знаходиться майже на одному рівні, відповідно до максимального значення стандартного відхилення з дисципліни «Догляд за хворими», при складанні іспиту «Крок М» студентами відділення «Лікувальна справа» (див. Рис. 3).

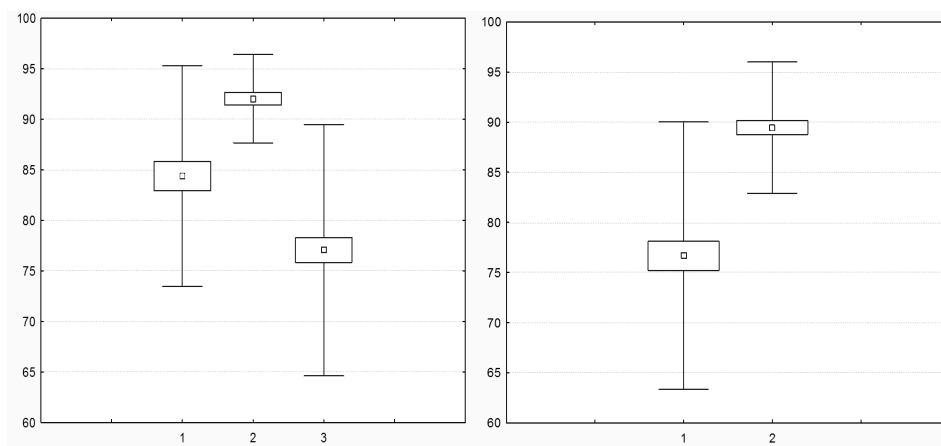

Рис. 3. Середні показники успішності складання субтестів іспиту «Крок М» (%) з дисципліни «Догляд за хворими», «Основи медсестринства» студентами, які навчалися на основі повної та базової загальної середньої освіти

*** 1 – якісні показники успішності складання субтесту з дисципліни «Догляд за хворими» на відділенні «Лікувальна справа»; 2 – якісні показники успішності субтесту з дисципліни «Основи медсестринства» на відділенні «Сестринська справа»; 3 – якісні показники успішності складання субтесту з дисципліни «Догляд за хворими» на відділенні «Акушерська справа».

Аналіз середніх показників успішності складання субтесту студентами, які навчалися на основі повної загальної середньої освіти з дисципліни «Акушерство і гінекологія», «Медсестринство в акушерстві та гінекології» виявив, що на відділенні «Акушерська справа» спостерігається як найвищий показник складання субтесту, так і найнижчий. Серед трьох вказаних відділень найкращий результат зафіксовано на відділенні «Сестринська справа», оскільки відхилення між найбільшим і найменшим значеннями ознаки в сукупності згрупувалися найближче до середнього значення. Серед студентів, які навчалися на основі базової загальної середньої освіти на відділенні «Лікувальна справа» та «Сестринська справа» середні показники успішності знаходились на одному рівні, а показник відхилення від середнього значення на відділенні «Лікувальна

справа» суттєво не відрізнявся від стандартного відхилення на відділенні «Сестринська справа» (див. Рис. 4).

Таким чином, отримані результати вказують, що студенти на досить високому рівні засвоїли програму з навчальних дисциплін в процесі навчання і змогли підтвердити отримані знання під час складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок М». Найкращий результат за показниками успішності серед всіх проаналізованих субтестів спостерігався на відділенні «Сестринська справа» як серед студентів, які навчалися на базі повної загальної середньої освіти, так і загальної середньої освіти, що вказує на достатній рівень підготовки з боку викладачів та набуття студентами відповідних професійних компетентностей.

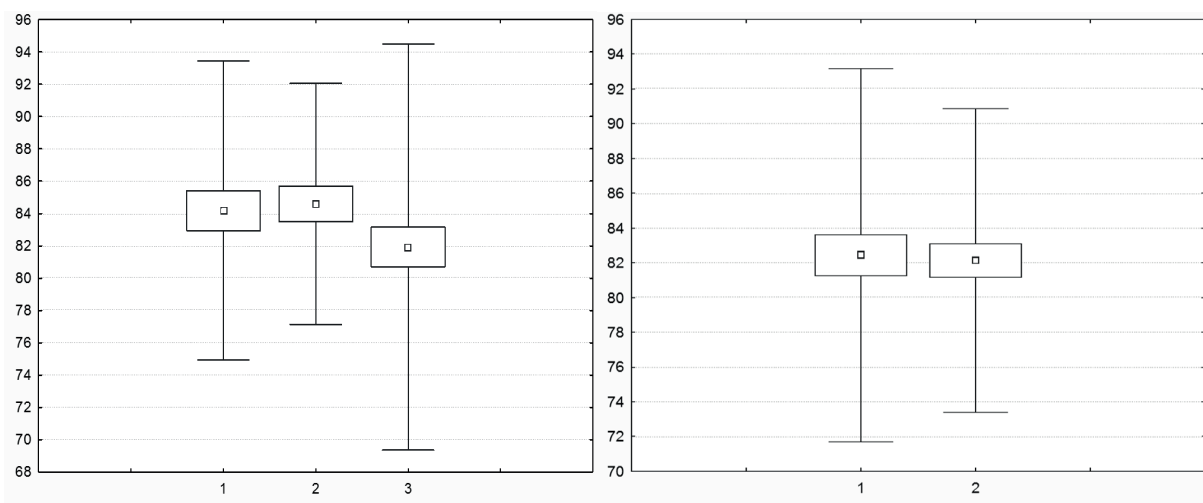

Рис. 4. Середні показники успішності складання субтестів іспиту «Крок М» (%) з дисципліни «Акушерство і гінекологія», «Медсестринство в акушерстві та гінекології» студентами, які навчалися на основі повної та базової загальної середньої освіти

*** 1 – якісні показники успішності складання субтесту з дисципліни «Акушерство і гінекологія» на відділенні «Лікувальна справа»; 2 – якісні показники успішності субтесту з дисципліни «Медсестринство в акушерстві та гінекології» на відділенні «Сестринська справа»; 3 – якісні показники успішності складання субтесту з дисципліни «Акушерство і гінекологія» на відділенні «Акушерська справа»).

Висновки. У ході дослідження процесу освітньої діяльності, як одного із елементів життєвого циклу навчального закладу, через аналіз кореляційних зв'язків між дисциплінами, які вивчались у загальноосвітніх закладах, а також навчальними дисциплінами природничої та соціально-гуманітарної та професійної і практичної підготовки встановлено, що між профільними дисциплінами, які є фундаментальною теоретичною основою природничо-наукової підготовки у галузі 22 «Охорона здоров'я» існує прямий кореляційний зв'язок середньої сили, рівень достовірності становив $p < 0,01$. Між якісними показниками навчальних дисциплін природничо-наукової та професійної

і практичної підготовки існує зв'язок кореляції Спірмена середньої сили, рівень вірогідності вказує на достовірну різницю з максимальною надійністю 99,9% ($p < 0,001$), оскільки згідно стандарту підготовки сучасного медичного фахівця рівень якості набутих знань з базових медичних дисциплін є основою формування клінічного мислення та наукового світогляду, що безпосередньо впливає на рівень формування спеціальних (фахових) компетентностей з клінічних дисциплін.

Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленому аналізі загальних принципів, методів та умов впровадження системи управління якістю у сфері вищої медичної освіти.

Література

- Гордійчук С. В. Діяльність центру експертизи та моніторингу якості освіти як складової внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності у медичному навчальному закладі. *Науковий вісник НУБіП України. Серія «Педагогіка, психологія, філософія»*. 2017. Вип. 259. С. 58-67.

- Гордійчук С. В. Ліцензійний інтегрований тестовий іспит «Крок М» як засіб діагностики якості освітньої діяльності підготовки фахівців у медичному коледжі. *European humanities studies: education and training*. 2016(a). Ч. I. С. 190-203.
- Гордійчук С. В. Якість як пріоритетний напрям освітньої діяльності медичного навчального закладу. *Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка (педагогічні науки)*. Жовтень, 2016(б). Вип. 6(303). С. 100-107.
- Франчук Н. П. Методика навчання компютаризованого перегляду фахових текстів майбутніх учителів інформатики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання (інформатика)». Київ, 2014. 23 с.
- Хватова О. О., Гордійчук С. В. Процесний підхід в системі управління якістю освітньої діяльності вищого медичного навчального закладу : матеріали XXI Міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених. Тернопіль : Укрмедкнига, 2017. С. 347.
- Gordiichuk S. Principles of Implementing an Electronic Progress Log at Zhytomyr Nursing Institute KVNZ. Recent Advances in Systems, Control and Information Technology : Proceedings of International Conference SCIT 2016. Warsaw, Poland : Springer International Publishing AG. May 20-21, 2017. Volume 543. doi: 10.1007/978-3-319-48923-0

References

- Gordiichuk, S. V. (2017). Diialnist tsentru ekspertyzy ta monitorynhu yakosti osvity yak skladovoi vnutrishnoi systemy zabezpechennia yakosti osvitnoi diialnosti u medychnomu navchalnomu zakladi [The activities centre for expertise and monitoring the quality of education as a part of an internal quality assurance system of educational activity in medical institution]. *Scientific official gazette NUBIP of Ukraine. Series «Pedagogy, Psychology, Philosophy»*, 259, 58-67 (ukr).
- Gordiichuk, S. V. (2016, a). Litsenziyni intehrovanyi testovyi ispyt «Krok M» yak zasib diahnostryky yakosti osvitnoi diialnosti pidhotovky fakhivtsiv u medychnomu koledzhi [Integrated licensing test «Krok M» as a diagnostic means of educational activities which training specialists in the medical college]. *European humanities studies: education and training*, (I), 190-203 (ukr).
- Gordiichuk, S. V. (2016, b). Yakist yak priorytetnyi napriam osvitnoi diialnosti medychnoho navchalnoho zakladu. [Quality as priority direction of educational activity of medical educational institution]. *The official gazette of the Luhansk national university of T. Shevchenko (pedagogical sciences)*, 6(303), 100-107 (ukr).
- Franchuk, N. P. (2014). *Metodyka navchannia kompiutaryzovanoho perehliadu fakhovykh tekstiv maibutnikh uchyteliv informatyky*. [Methodology for computerized translation professional texts future teachers of computer science]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv, Ukraine (ukr).
- Hvatova, O. O., & Gordiychuk, S. V. (2017). Protsesnyi pidkhid v systemi upravlinnia yakistiu osvitnoi diialnosti vyshchoho medychnoho navchalnoho zakladu. [Process approach in the system of quality management educational activity of higher medical educational institution]. Proceedings of the International Congress (ukr).
- Gordiichuk, S. (2017). Principles of Implementing an Electronic Progress Log at Zhytomyr Nursing Institute KVNZ. Recent Advances in Systems, Control and Information Technology. Proceedings of International Conference SCIT 2016. doi: 10.1007/978-3-319-48923-0 (eng).

ОБЕСПЕЧЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ВЫСШЕМ МЕДИЦИНСКОМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ НА ОСНОВЕ ПРОЦЕССНОГО ПОХОДА

Гордійчук Светлана, кандидат биологических наук, доцент кафедры естественных дисциплин, проректор по учебной работе, КВУЗ «Житомирский институт медсестринства», ул. Б. Бердичевская 46/15, 10002 г. Житомир, Украина, stepanovasvg77@gmail.com

В статье научно обоснована эффективность применения управления качеством образовательной деятельности в высшем медицинском учебном заведении на основе процессного подхода. Отражена структура деятельности и схема процессов системы управления качеством учебного заведения, которое осуществляет подготовку медицинских специалистов. Исследовано формирование взаимосвязей между уровнем сформированных знаний в общеобразовательном заведении и уровнем приобретенных знаний, умений и навыков из дисциплин цикла естественной, социально-гуманитарной подготовки, а также профессиональных (клинических) дисциплин у студентов медицинского колледжа.

Ключевые слова: качество образовательной деятельности медицинское образование; процессный подход; управление; уровень формирования профессиональных компетентностей.

PROVIDING QUALITY OF EDUCATIONAL ACTIVITIES IN HIGHER MEDICAL SCHOOL (INSTITUTION) BASED ON A PROCESS APPROACH

Gordiichuk Svitlana, PhD, Associate Professor of Natural Sciences and Humanities Chair, Vice Rector for Academic Affairs, Communal Higher Educational Institution «Zhytomyr Nursing Institute», 46/15 Velyka Berdychivska Str., 10002 Zhytomyr, Ukraine, stepanovasvg77@gmail.com

The article scientifically proved effectiveness the quality management of educational activities in higher medical schools based on a process approach, which allows the latter to be competitive in a single educational space and to train highly qualified medical staff capable of progressive development. It is emphasized that the process management of an educational institution should be based on principles: improvement of the organizational structure of HMEI, constant improvement professional skill of scientific and pedagogical staff, informatization of the educational process, systematization of document circulation in the field of management and organization of the educational process, involving students and employers in the process of ensuring the quality of education, periodic updating and improvement of curricula and educational programs, evaluating the effectiveness of teachers and student, improving teaching and learning processes, planning and controlling the activities of the HMEI. Deals with the structure and activities of the scheme process quality management system institution that trains medical professionals (specialists). Investigated the formation of relationships between the level of existing knowledge at education institutions and the level of acquired knowledge and skills from the disciplines of natural, social, humanitarian and professional training (clinical) disciplines in students of medical college.

It is proved that the level of professional competences acquired by students depends on the level formation of general and special competencies.

Keywords: level formation of professional competence; management; medical education; process approach; quality of educational activities.

Стаття надійшла до редакції 28.08.2017

Прийнято до друку 05.10.2017